

نوزدهمین کنگره دامپزشکی ایران

۸ - ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ - تهران، مرکز بین‌المللی همایش‌های رازی

19th Iranian Veterinary Congress

April 25 - 27, 2016 Tehran - Iran

بررسی شرایط بهداشتی و پرورشی مرغداری‌های گوشتی شهرستان مشهد

سید محسن موسوی^۱، غلامعلی کلیدری^{۲*}، محمد عزیززاده^۳، جمشید رزمیار^۴، محمدرضا رویگری^۵

^۱ دانش آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی

مشهد، کارشناس اداره کل دامپزشکی خراسان رضوی

kalidari@um.ac.ir

سابقه و هدف: رشد روزافزون جمعیت انسانی و به تبع آن نیاز به منابع پروتئینی سالم ارزان و در دسترس افراد مختلف را بر آن داشت تا به صنعت پرورش طیور روی آورند. از طرفی افزایش جمعیت طیور، باعث گسترش بیماری‌های منجر به تلفات و کاهش بازدهی می‌گردد. در این میان ساختمان، تجهیزات، تغذیه، رعایت بهداشت و به طور کلی مدیریت صحیح پرورش نقش مهمی در جلوگیری از این خسارت اقتصادی دارد.

مواد و روش‌ها: در مطالعه‌ی حاضر ۶۰ مورد از واحدهای مرغداری شهرستان مشهد بصورت تصادفی انتخاب گردید و با مراجعه به آن‌ها اطلاعات مربوطه ثبت گردید. برای این منظور فرم‌هایی به صورت پرسش‌نامه تنظیم گردید تا اطلاعات مربوط به شرایط بهداشتی و پرورشی، میزان تلفات و ضریب تبدیل هر واحد در آن ثبت گردد. سپس این اطلاعات طبقه‌بندی شد و هر کدام از متغیرهای مورد بررسی، به‌صورت تعداد و درصد بیان گردید. اطلاعات پس از طبقه‌بندی وارد نرم‌افزار آماری شدند؛ ارتباط این متغیرها با درصد تلفات و ضریب تبدیل بررسی گردید.

نتایج: تنها ۴٪ از مرغداری‌ها دارای جریان هوای مناسب (۲-۲/۵ متر بر ثانیه) بودند؛ ۸۶٪ از مرغداری‌ها دارای دمای نامناسب بودند؛ وضعیت رطوبت در هیچ یک از مرغداری‌ها مناسب (۷۰٪-۶۰٪) نبود و تنها ۶٪ دارای رطوبت متوسط (۶۰٪-۴۰٪) و ۹۴٪ دارای رطوبت نامناسب (زیر ۴۰٪) بودند؛ از بین ۵۰ مرغداری، تنها یک مرغداری دارای دامپزشک تمام وقت در محل مرغداری بود و نیز تنها ۶ مورد دامپزشک موقت داشتند؛ تنها ۱۸ درصد از مرغداری‌ها دارای حوضچه ضدعفونی مناسب در مبادی ورودی مرغداری بودند؛ ۴۰ درصد از مرغداری‌ها فاقد حوضچه‌ی ضدعفونی در ابتدای هر سالن یا دارای حوضچه‌ی نامناسب بودند؛ ۸۴ درصد مرغداری‌ها فاقد حمام فعال و قابل استفاده بودند.

نتیجه‌گیری: حوضچه‌های ضد عفونی ابتدای هر سالن، تراکم گله، وجود دامپزشک، وجود حصار و فاصله‌ی مناسب آن از سالن، فاصله‌ی مناسب بین سالن‌ها، داشتن پارکینگ مخصوص، قابل ضد عفونی بودن سطوح خارجی سالن‌ها، جلوگیری از نفوذ جوندگان و سایر حیوانات به داخل سالن، نداشتن نقاط کور، عایق بودن سقف، نوع منابع تأمین آب، وجود موتور برق اضطراری، وضعیت آب‌خوری‌ها، وضعیت جریان هوا، یکنواختی رطوبت سالن و ارتفاع لامپ‌ها از کف، تأثیر معنی‌داری بر درصد تلفات داشت. وجود کارشناس دامپروری، وجود حوضچه‌های ضدعفونی مبادی ورودی و ابتدای هر سالن، وجود پارکینگ مخصوص، جلوگیری از نفوذ جوندگان و سایر حیوانات به داخل سالن، قابل ضدعفونی بودن محوطه، نوع منابع تأمین آب، فاصله‌ی مناسب چاه فاضلاب و چاه تلفات از منابع آب، دور از دسترس حیوانات بودن محل دفع لاشه‌ها، نوع سیستم دان‌خوری، وجود کانال فلزی

روی تهویه‌ها، وضعیت دمای سالن و قابلیت سیستم خنک‌کننده، تأثیر معنی‌داری بر ضریب تبدیل غذایی دوره نشان داد.

کلمات کلیدی: مرغداری گوشتی، شرایط بهداشتی و پرورشی.